

Motion till riksdagen

1988/89:Ju507

av Gustav Persson m.fl. (s)

Kriminalvårdens lokalanstalt Studiegården i Uppsala

Kriminalvårdsstyrelsens Studiegården i Uppsala startade i januari 1967. Den har 20 platser och är avsedd som en utslussningsanstalt under sista delen av strafftiden för främst långtidsdömda. Placeringen här är frivillig men den föregås av en mycket rigorös prövning.

Studiegårdens arbetsmodell har visat sig mycket framgångsrik. Ca 80 % av de intagna återanpassas mot blott 15–20 % vid andra anstalter. I många fall kan behandlingen på Studiegården också minska de psykiska skadorna som orsakas av lång vistelse på slutna anstalter.

Studiegårdens framtid i Uppsala är nu hotad av nedläggning. Kriminalvårdsstyrelsen avser i stället att flytta hela verksamheten till Ljustadalen utanför Sundsvall och i samband därmed även ändra dess innehåll och inriktning.

Detta skulle enligt vår mening vara liktydigt med en nedläggning av en mycket unik och framgångsrik verksamhet.

Studiegården är den enda anstalt i landet som kan erbjuda heltidsstudier på grundskole-, gymnasieskole- och högskolenivå. Även om flertalet intagna främst brister i grundläggande kunskaper utgör närheten till universitetet en mycket stor tillgång, liksom Uppsalas allmänna tradition som studieort.

Många långtidsdömda med begränsade kunskaper, som varit intagna på andra riksanstalter och avser att söka till Studiegården, bedriver ofta målinriktade studier i förberedande syfte inför placeringen på Studiegården.

Beslutet att en gång förlägga Studiegården till Uppsala grundade sig på bedömningen att den skulle vara förlagd till en ort med ett så varierat utbud av utbildning som möjligt och vara placerad i landet i närheten av stora befolkningscentra. Ca 75 % av de intagna kommer från Mälardalsregionen och de övriga från södra Sverige. De ursprungliga motiven för förläggning till Uppsala finns således kvar och skulle verksamheten utvidgas borde en ny anstalt placeras i södra Sverige med tanke på närhetsprincipen och befolkningstätheten.

En lång erfarenhet visar att det är svårt för en intagen – framför allt för långtidsdömda – att placeras långt från hemorten och anhöriga. Närhetsprincipen vid placering av dömda har därför blivit ett allt starkare inslag i vår kriminalvårdspolitik. Verksamheten som bedrivs på Studiegården utgör givetvis inget undantag. Snarare är det så, att om denna unika och framgångsrika kriminalvårdsverksamhet ska förbli lika framgångsrik bör närhetsprincipen ligga fast.

Ett annat viktigt inslag i Studiegårdens framgångsrika verksamhet är också att man kunnat skapa en positiv studiemiljö. Detta inte minst med tanke på ett stort engagemang från den egna personalen men också från

utifrån kommande lärare som i sin tur medfört ett gott samarbete med olika utbildningsorganisationer i Uppsala. All erfarenhet visar att det tar lång tid att bygga upp ett sådant förtroendefullt samarbete.

Vi anser att genom den nu föreslagna flyttningen slår man sönder en unik och väl fungerande kriminalvårdsverksamhet med större återpassning än vid någon annan anstalt. Det skulle vara att ta ett steg tillbaka. Snarare borde det vara så att Studiegården i Uppsala fick bilda mönster för liknande verksamheter i andra delar av landet.

Kriminalvårdsstyrelsen framhöll så sent som i anslagsframställningen för budgetåret 1987/88 att "Studiegården har enligt styrelsens mening ett sådant värde att den bör finnas kvar som öppen anstalt med 20 platser i Uppsala-regionen". Detta blev också riksdagens beslut i den principplan som presenterades.

Vi finner således att mycket starka skäl finns för att Studiegården bibehålls i Uppsala-regionen. Detta blir ännu starkare med hänsyn till att kriminalvårdsstyrelsen på grund av hög beläggning och platsbrist tvingats att åter öppna den slutna lokalanstalten i Uppsala.

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att bibehålla kriminalvårdsstyrelsens anstalt Studiegården i Uppsala.

Stockholm den 24 januari 1989

Gustav Persson (s)

Arne Gadd (s)

Ingrid Andersson (s)

Gunnar Thollander (s)